

ۋاڭ جىن:

لىتى مائەريالىنا تەرەڭدەي زەرئتەۋ جۇرگزىپ، ەل نىشىدەگى اقاتڭداقتى تولتىردى

قاتناسۋ وراينبا يە بولدى.

سۇسىز يودتى لىتى توتەنشە اكتىپۆ بولادى، تەمبەراتۇرا جوعارنالاۋ بارد- سىندا كرىستال سۇدى وڭاي قالپتاستە- رىپ وزدىگىنەن ەرىپ كەتەدى، جوعا- رى تەمپەراتۇرادا وڭاي توتىعىپ ەركىن يوندى يودقا اينالادى، ونىڭ قۇرامىنداعى كرىستال سۇدى شىعارىپ تاستاۋ وسى تەخنىكاداعى قىين ءتۇيىن ەسەپتەلەدى. سول ۋاقىتلاردا ۋاڭ جىن ار كۇنى تاجىرىبەخانادا ماتەريال كورىپ، ۇجم مۇشەلەرمەن بىرگە 100دەن استامم ءساتسىز تاجىرىبەنى باستانا كەشىرگەننەن كەيىن، سۇسىز يودتى لىتى جاساۋدىڭ كەمەلدى تەحنىە- كاسىن باستاپقى قادامدا قالپتاستىردى.

تاجىرىبە ءساتى بولعاندىقتان، بۇل جاس ۇجىمنىڭ سەنىمى نىعايا ءتۇستى، الايدا يودتى لىتىدى كاسىپ سالالاندىد- رىپ ءوندىرۋ كەزەڭىندە ولار ءوندىد- رىس تالابىن تولىق قاناعاتاندىرا الما- دى. ۋاڭ جىن جۇجات وقۇ جانە قايتا- قايتا تاجىرىبە جاساۋ ارقىلى شىكىزاتتان باستاپ ىلعاپ تەكسىرىپ، ار بۇىن، ار رەاكسىيانى اداقتاپ تەكسىرىپ دالەلدەپ، اقىرى ماسەلەنى تاپتى: وتاندىق ءونىم شىكىزاتى يودتى سۇتەك قىشقىلىنىڭ ساپاسى مەن ءىششارا جابىدقتار كاسىپ سالالاندىرىپ ءوندىرۋدىڭ تەخنىكا- لىق تالابىن قاناعاتاندىرا المايدى ەكەن.

”بىز، ءبىر جاعىنان، ءوندىرىس جەلىسىنىڭ ەركىشەلىگىنە نەگىزدەلەپ جابىدقتاردى وزگەرتىپ، ەندى ءبىر جاعىنان، شىكىزاتتىق يودتى سۇتەك قىشقىلىن جاسادىق. يودتى سۇتەك قىشقىلىن جاساۋدىڭ بارىسىن مەڭگەرۋ تالابى وتە جوعارى بولادى، شىققان گاز جانۇ نۇكتەسىنە جەتكەننەن كەيىن وڭاي جانىپ قوپارىلادى، زور حاۋىپ- سىزدىك كومهسكى قاتەرى بار بولعان- دىقتان، قامال الۋ قىين جاعدايعا ءدوپ

(ياسى 1 - بەتتە)

”قاشقار ايماعى جەر سىلىكىنىسى بەلدەۋىنە ورنالاسقان، ار رەت جەر سىلىكىنگەندە جەر استى سۇنىنىڭ سۇ ساپاسىنا ىقپال جەتكىزەتىن. سۇ ساپا- سى جاقسى سۇ قۇددىقتارىنىڭ سۋى دا جەر سىلىكىنىسىنەن كەيىن كەرمەك سۇعا وزگەرىپ كەتۋى مۇمكىن ەدى، سۇ ساپاسى ەرەكشە تۇراقسىز بولاتىن” - دەدى قاشقار ايماقتىق قالا، اۋىلداردى سۇمەن قامداۋ باس پۇنكىتىنىڭ ورنىبا- سار باستىعى چىڭ سۇڭ.

قالا، اۋىل تۇرعىندارىنىڭ اۋىز سۇ حاۋىپسىزدىگى ماسەلەسىنە مەملە- كەت پەن اۋتونوميالى رايون وسكەلەڭ ءمان بەردى. ”بىر قالا، ەكى اۋداندا- عى” ءبىر مىلليوننان استام قالا، اۋىل تۇرعىنىنىڭ ءوندىرىس، تۇرمىسقا پايد- دالاناتىن سۇ ساپاسى ولشەمگە جەتپەۋ،

(ياسى 1 - بەتتە)

ەگىنچاي، سۇ يىگىلگى نەگىزدىك قۇ- رىلغى قۇرىلىسىن ىلگەرىلەتىپ، سۇ بايلىعىنان شوعىرلى، ۇنەمدەپ پايدبا- لانۇدى جۇيەلى كۇشەيتىپ، سۇ بايلد- ەننان پايدالانۋ ونىمدىلىگىن ۇزدىكسىز جوعارنالاۋ كەرەك.

ياۋجانزى قىستانعىنىڭ ءبيداي مۇ- راجايىندا تۇرىلسە تۇردەگى ۇن ونىم- ەدرى قويلپىتى، حى جۇڭيوۋ جەرگە- لىكتى ورنىنىڭ ەرەكشە ءبيداي كاسىپ سالاسىنىڭ داۋ جاعادىبن گەجىەي - تەگجەيلى ۇعىستى. ول بىلاي دەپ اتاپ كورسەتتى: ءوز اىزالدىلىعىن تولىق ساۋلەلەندىرىپ، كاسىپ تىزبە- گىن ۇزارتىپ، ەرەكشە كاسىپ سالاسىن ماركالاندىرۋ جولىمەن

دەردىكى ورتالىقتىڭ شىنچياڭ قىزىنى جىزىندەگى اڭگىمە ماجالىسىنىڭ رۋحىن، ۇردەلىك، داياڭسىلداردىك جاننا داپىردىگى جۇڭگىزغا دەرسايسىنىڭ شىنچياڭ تۇرۇما نۇرلىنبايىن

كۆرەسكەرلىك جاس داۋرەن

كەلدى”، - دەدى ۋاڭ جىن ەسكە الپ. سول كەزدە اۋتونوميالى رايون- دىق عىلىم - تەحنىكا مەڭگەرمەسى ءبىر عىلم - تەخنىكادا جاڭالىق اشۇ كۇرسىن وتكىزە قالدى دا، ول يودتى سۇتەك قىشقىلىن حاۋپسىز ءوندىرۋ ما- سەلەسىن الپ ۇيرەنۋگە قاتناستى، ءبىر كۇنى كەشكى پىسقتاۋ كەىزىندە شەتەلدىك ءبىر دىپسىەرئاتسىيانىنىڭ وي جەلىسى ونىڭ كوزىن جارق ەتد- كىزدى. اماليات ارقىلى بۇل امالدىڭ ناتىجەسى جاقسى ەكەنى انىقتالىپ، يودتى لىتىدى كولەمدەندىرىپ ود- دىرۋگە شارث - جاعداي ازىرلەدى.

جاساۋ ادىسىن جاقسارتقاننان كەيىن، ۋاڭ جىن ۇجمىدى باستاپ مولشىرى كىلوگرام دارەجەسىنە جەتكە- ىلگەن تاجىرىبەنى تۇغۇعش رەت سىناپ كوردى. ۇجىمنىڭ تىزە قوسا قۇلىشىۋىندا، 2010 - جىلى سۇسىز يودتى لىتىدىڭ كىلوگرام دارەجەلى تا- جىرىبەسىنىڭ كەڭەيتىلگەن تاجىرىبەسى جاسالپ، 2012 - جىلدان 2014 - جىلعا دەيىن سۇسىز يودتى لىتىدىڭ ورتا مەز- گىلدىك تاجىرىبەسى ورنىدالىپ، ءوندىد- رىس كولەمى جىلىنا 6 تونناعا جەتتى.

علمىي زەرتتەۋ جولى قاشاندا سىن - سايسى پەن حاۋىپ - قاتەرگە تولى بولادى. 2012 - جىلى 7 - ايدا ۋاڭ جىن مەن ۇجمىداعىلار ءونىم مول- شەرىن 3.6 تونناعا جەتكىزۋ تاجىرىبە-

سىن سىناق ەتىپ جاتقاندا وقىسى جاعداي تۇلدى. تاجىرىبە بارىسىندا تۇىلعان ۇلى گاز جوعارى قويۇلىقتاعى وتتەگىمەن جاناسىپ وتالىپ قوپارىلىس تۇىلادى، ءبىر ءتاۋىرى، سول كەىزدە ءولم - جىتىم جانە ەكونوميكالىق شىعىن تۇىلمادى.

وتالىپ قوپارىلىس تۇىلعان ساتتە ۋاڭ جىن جۇمىس باسىنان كەتپەدى، قايتا قويۇ ءتۇتىن تورلاعان ۇيدە سات- سىزدىككە ۇشىراعان ۇلگىنى ءبولپ

قارلى تاۋدان سۇ ستانسىياسىنا دەپىنگى ”جولىدى“ قولمەن يشارالاپ كورسەتتى. مۇز ەرىگەننەن كەيىن گەىز وزە- نىن بويلاي اعىپ، رەتتەۋ كولشىگىنەن ءوتىپ باس سۇ ستانسىياسىنا كىرەدى، تۇندىرۋ، ءسوزۋ، زارارسىزداندىرۋ سا- تىسىنان كەيىن، ولشەمگە ۇيلەسەتىن اۋىز سۇ جارىققا شىعادى. وسى سۇلار سۇمەن قامداۋ قۇبىرىن بويلاي بولىم- شە سۇ ستانسىياسىنا كىرىپ، ەڭ سو- ڭىندا قاشقار قالاسى، كونەشار اۋدا- نى، جالڭشار اۋدانى سىياقتى جەرلەر- دەگى سان مىڭداعان وتباسىلارنا جەتد- كىزىلىپ، مىلليون ادامنىڭ اۋىز سۇ ما- سەلسىن شەشتى.

چىڭ سۇڭ بىلاي دەدى: سۇ كوزىن اۋستىرۋ ارقىلى ار جىلى 80 مىلليون تەك- شەمەتر جەر استى سۇىن اشۋدى ازايىتىپ، تۇرعىنداردىڭ پايدالاناتىن سۇ ساپاسىن

قورعاۋدىڭ ەڭ قاتانڭ ءتۇزىمىن جالىپ بەتتىك تىپاناقتاندىرىپ، استىق حاۋىپ- سىزدىگىنىڭ تومەنگى شەگىن بەرىك ساقتاۋ كەرەك. قۇاڭشىلىققا قارسى اتتانۋ، سۇمەن قامداۋدى قامتاماسىز ەتۋ قىزمەتىن ءبىر تۇناس جوسپارىلاپ ويداعداي ستەپ، قۇاڭشىلىققا قارسى اتتانۋداعى سۇ قاينارىن رەتتەپ سەپ- تەۋدى جاقسارتىپ، سۇمەن قامداۋ، سۇدان پايدالانۋ جوسپارىن عىلمىي جاساپ، سۇ بايلىغىنان پايدالانۋ ونىم- دىلىگىن جوعارىلاتۋ كەرەك. ەگىس اتىزدارىن سۋارۋ نەگىزىن بەكەمدەپ، توعان جولدارىندا سۇدىڭ سىڭۋىنەن ساقتانۋ، تامشالانىپ سۋارۋ، تامىزدىق- تاتىپ بۇرىكىپ سۋارۋ سىياقتى سۇ ۇنەم- دەۋ تەخنىكالارىن زور كۇشپەىن جالىپ،

□ انار بۇلت \ شىنچياڭ گازەتىنىڭ ءتىلىسى جاڭ تىيڭ

”الدەعا ەڭگەي، دەنەڭدى قىساپتيا، ابا- عىنىڭىڭ قالىپنا كوڭىل ءبول ...“ . جۇىقتا قاناس كورنىسى وڭىرىندەگى قوم قاناس موڭغۇل ۇلتىق اۋىلىنىڭ جاناتقى سەنترلى باستاۋىى مەكتەبىىندە دوڭگەلەكتى كونكى سا- باعى ءوتىلىپ جاتتى.

جاساندى شىمدا دوڭگەلەكتى كونكى كېگەن كىشكەنتاي قۇراما مۇشەلەرى سىرعاىاۋ ارەكتەنى سىتەۋدە، جاتتىقتىرۋشى لي حۇڭلي ءبىر جاقتا جەتەكشىلىك جاساپ تۇر. 2021 - جىلى 12 - ايدا جىلىن ولكەسىنىڭ ساياحات ارقىلى شىنچياڭعا كومهكتەسۋدەگى ”شاعىن ۇيرمەسىبەىن“ نەگىزىلگەن دارىندى رەتىىندە، جىلىن ولكەسى بايشان قالاسىنىڭ دالالىق شاڭغى جاتتىقتىرۋشىسى لي حۇڭلي ال- تايىعا كەلدى.

”لى مۇعالىمنىڭ كومهگىىندە بالالاردىڭ كونكى تەبۇ ورەسى اجەپتائۇر جوعارىلادى، جىل باسىندا قاتىناسقان 4 جارىستىڭ بارىىندە جاقسى ناتىجەگە قول جەتكىزدى“، - دەدى 5 - ايدىڭ 25 - كۇنى التاي ايماقتىق دەنە تارىبە قىز- مەنى جاتىقتىرۋ اترەتىنىڭ كونكىمەن جىلدام سىرعاىاۋ جاتىقتىرۋشىسى قۇماش كۇلىستان. كەىزەكتە لي حۇڭلي سىياقتى ئاغداۋلى قار - مۇز دارىندىلارى شىنچياڭعا كومهكتەسۋدىڭ ۇتىلامالى تاپقاسىنىن موقتى ۇىتاپ، التاي ايد- جاعىنىڭ قار - مۇز كاسىپ سالاسىنىڭ دامۇىنا سارقىلماس قوزغاشى كۇش قوستى.

جىلىن ولكەسىنىڭ شىنچياڭعا كومهكتەسۇ الدىڭغى جاق قولباسلىقىق شىابى 2019 - جىلى التاي ايماعىنىڭ بايلىق باسىمدەي مەن سايا- حاتتاعى ءسى جۇزىىدىك قاجەتىن تىپاناق ەتىپ، جىلىن ولكەسىنىڭ شىنچياڭعا كومهكتەسۋىندەگى ساياحات ”شاعىن ۇيرمەسىن“ جاسامپازدەپقىن قۇردى.

”بىىز ’3+3+N‘ ۇلگىسى بويىىشا 3 ساياحات قىزمەتىنە قانىق پارتىبا، ۇكىمەت كادىرىن، 3 اماماندىق تەحنىكا دارىىدىسىن سىد- ماپىلاپ، التاي ايماعى جىچى سۇىق رايون ەكونوميكاسىن زەرتتەۋ ورنىن قۇرىپ، جاڭا كاسىپ سالاسى ۇلگىسى مەن جاڭا باسقارۋ ۇل- گىسىنە بەلسەنە ىزدەنىس جاساپ، التاي ايما- عى ساياحات كاسىپ سالاسىنىڭ دامۇىنا زەىىىن- دىك تىرەك جانە قارجىلىق تىرەك ازىرلەدىك“، - دەدى التاي ايماقتىق مادەنىيەت، دەنە تارىبە، رادىيو، تەلەۋىزىيا جانە ساياحات مەكەمەسىنىڭ ورنىىباسار باستىعى، جىلىن ولكەسىنىڭ شىنچياڭعا كومهكتەسۋىىندەگى ساياحات ”شاعىن ۇيرمەسىنىڭ“ جاۋاپتىسى ياۋ تاۋ.

ياۋ تاۋدىڭ نازارىىندا شىنچياڭعا كومهك- تەسۋدەگى ساياحات ”شاعىن ۇيرمەسىنىڭ“ ءتۇيىنى ”ۇيرمە“ دەگەن سوزدە، ”2>1+1“ نىڭ رولىن ساۋلەلەندىرۋ كەرەك.

ياۋ تاۋ بىلاي دەدى: جىچى سۇىق رايون ەكونوميكاسىن زەرتتەۋ ورنى ساياحات ”شاعىن ۇيرمەسىنىڭ“ قىزمەت ورسىتەتەتىن ماڭغزدى تۇعىرى رەتىىندە، 30دان استام داشۇە پروفەسىسورى مەن ساياحات كاسىبىىندە- گى اىىگىلى كاسپورىن باسقارۋشىلارىن ۇسىنىس ەتتى. 2020 - جىلدان بەرى ولار التاي ايماعى- نىڭ جالىپ وڭىرىلىك ساياحاتىنىڭ، قار - مۇز ساياحاتىنىڭ دامۇ تالابىمەن ۇشتاستىرىپ، ال- تايىدىڭ قار - مۇزداعى باسىم بايلىعىن بىرىكتە- رىپ، قار - مۇز ىرى مادەنىيەتىن اشىپ، قار - مۇزدى جىلپاي اشۋدى جەبەپ، ‹‹التاي ايماعى ساياحات كاسىبىنىڭ قامداۋ جاعىىنداعى قۇرىلمە- دىق رەفورما جوباسىن››، ‹‹التاي ايماعى قار - مۇز ەكونوميكاسىنىڭ جوعارى ساپالى دامەۋى سىناق رايونىنىڭ جالىپ تۇىالعلىق جوباسىن›› جاساۋعا قاتىناسىپ، ‹‹جۇڭگونىڭ قارىلى قالاسى — التاي. الەمدەگى ەڭ تازا جەر — قاناس قىس ماۋسىمىىنداعى قارىلى القاپ IP جا- رسىن اشۋ، جەتىلدىرۋ — التايدىڭ قىس ماۋ- سىمىىنداعى قار - مۇز، دەنە تارىبە، ساياحات ونىمەدىرىنە نازارىبالىق جانە امالياتتىق زەرتتەۋ›› جانە ‹‹شىنچياڭنىڭ التاي ايماعىىندا-

جىلىنىڭ ”شاعىن ۇيرمە“ ارقىلى شىنچياڭعا

كومهكتەسۋى التاي ساياحاتىنىڭ ىرى بازارىن دەمەدى

عى جارتاس سۇرەتتەرىىندەگى تارىچي، گۇمانىيتارلىق ىنىفورماتسىيالاردى اشۇ، زەرتتەۋ›› سىندى 2 زەرتتەۋ تاقىرىبن بەلسە- نە ورسىتەتىپ، التاي ايماعىنىڭ ساياحات جوبا- سى جۇيەسىن ونان ارى كەمەلدەندىردى.

”شاعىن ۇيرمە‘ التاي ايماعى ساياحات كاسىبىنىڭ جوعارى ساپالى دامۇ نىساناسىن ارقاۋ ەتىپ، قار - مۇز سىپورتى، ساياحاتتىق قىزمەت وتەۋ، جىلقى شارۋاشلىعىن دامىتۋ سىياقتى ارقايسى بۇىىنداعى، ارقايسى فاكىتور- داعى دارىندىلاردىڭ كەمىشل بولۋىنىڭ قازىر- گى جاعادىبن تعىز قاداعالاپ، وقىنىۋشىلاردى باۋلۇ، ماماندىق قۇرىلىسى، علمىي زەرتتەۋ جانە پراكتىكا بازاسى قۇرىلىسى سىياقتى جاق- تاردا كومهكتەسۇ مەن قولداۋدى كۇشەيتتى“ . ياۋ تاۋ بىلاي دەدى: 3 جىلدان بەىرى، جىپىناقتاپ ەسەپتەنگەندە، ار ءتۇرلى ساياحات- پەىن اىىنالىساتىن ادامداردان 10 مىڭ ادام - رەتكە تايانۇ تارىبەلەندى؛ التاي ايماعىنىڭ ”2022 - جىلغى بەيجىڭ قىسقى ولىمپىياداسىنا ەرىكتى بولۇعا ۇمىتلەندىلاردى باۋلۇ قىمىلىىن“ ورسىتەتتۇگە 3 مىلليون 530 مىڭ يۋان قارجى قوسىلىپ، ولىمپىيادا سىپورت جارىسى ەرىكتىلە- رى 600 ادام - رەتتىن استام تارىبەلەندى، مۇنىڭ شىىىندە 16 ادام بەيجىڭگە بارىپ قىسقى ولىمپىيادا سىپورت جارىسىنا ەرىكتى بولۇ قىزمە- تنە قاتىىاستى.

سونمەىن بىرگە جىلىن ولكەسىنىڭ شىنچياڭعا كومهكتەسۇ الدىڭغى جاق قولباسىىم- لىق شىابى نازاردى كاسىپ سالاسى ارقىلى شىنچياڭعا كومهكتەسۇگە شوعىرلاندىرىپ، 18 مىلليون يۋان قارجى قوسىپ التاي قالاسى جىپاڭجۇىشان ءئورت ماۋسىمدىق جاساندى سىرعىما جولدىق شاڭغى الاڭسىن سالىدى؛ جارتاس سۇرەتتەرىن شۇىل قۇتقارۋ سىياتىىد- دىق قورعاۋ نىسانىنىڭ اياتق السىن جەدەل ىلگەرىلەتتى؛ 30 مىلليون يۋاندىق جوسپاردان تىس قارجىنى ساىكەستىرىپ، ايماقتىق كىتاپچا- نا، مادەنىيەت سارايى، بەيازاتنىق مادەنى مۇرا سارايى جانە مۇراجاي سىياقتى مادەنىيەت نە- گىزدىك قۇرىلغى قۇرىلىستارىن اتقارىپ، سايا- حات كاسىپ سالاسىنىڭ ساپاسى مەن دەڭگە- ىبن جوعارىنالاتتى؛ جىيىنى 15 مىلليون يۋاننان استام قارجى قوسىپ، ”جىتاي“ ساياحات ارناۋلى پويەزى (جالعا ناتىن ۇشاق) نىسانىن ۇدايىلاند- ىردىپ جۇرگىزدى.

ساياحات ”شاعىن ۇيرمەسى“ مەن جەر- گىلىكتى كادر - بۇقارانىڭ بىرگە قۇلىشىۋىىندا، التاي ايماقتىق مادەنىيەت، دەنە تارىبە، رادىيو - تەلەۋىزىيا جانە ساياحات مەكەمەسى 2021 - جىلى II - ايدا ادام كۇشى بايلىعى جانە قوعام- دىق قاتناماسىز داندىرۋ مىنىستىرلىگى، مادەنىيەت جانە ساياحات مىنىستىرلىگى جاعىنان ‹‹مادەنىيەت جانە ساياحات جۇيەسىىندەگى مەملەكەتتىك وزات كوللەكتىۋ“ بولىپ باعالاندى؛ 2022 - جىلى 4 - ايدا پارىيا ورتالىق كومىتەتى، مەم- لەكەتتىك كەڭەس جاعىىنان ”بەيجىڭ قىسقى ولىمپىيادا سىپورت جارىسىىندا، مۇكەدەكتەر قىسقى ولىمپىيادا سىپورت جارىسىىندا كورنەكتى ۇلەس قوسقان كوللەكتىۋ“ اتاعى بەرىلدى. ساياحات ”شاعىن ۇيرمەسى“ التاي ايماعىنىڭ ۇلتتار نىتىمىاعى، العاباسارلىعىىنداعى وزات كول- لەكتىۋ اتاعى مەىن جىلىن ولكەسىنىڭ ”13 - بەسىجىلدىقتا“ ۇلەس قوسۇ نەگىزگى تاقىرىپ- تىق اماليات قىمىلىنىڭ 1 - دارەجەلى سىلىغىن الدى، جىلىن ولكەسىنىڭ شىنچياڭعا كومهك- تەسۇ الدىڭغى جاق قولباسلىقىق شىابى التاي ايماعىنىڭ قار - مۇز كاسىپ سالاسىنا كورنەك- تى ۇلەس قوسقان كوللەكتىۋ بولىپ باعالاندى.

”كەلىسى قادامدا شىنچياڭعا كومهكتەسە- تىن ساياحات ’شاعىن ۇيرمەسى‘ نىسان ارقى- لى شىنچياڭعا كومهكتەسۇ، مادەنىيەت ارقىلى شىنچياڭعا كومهكتەسۇ، كاسىپ سالاسى ارقىلى شىنچياڭعا كومهكتەسۇ، دارىندىلار ارقىلى شىنچياڭعا كومهكتەسۇ سىياقتى جاقىتاردا ۇزدىك- سىز كۇش سالىپ، التاي ايماعى ساياحات كاسىپ سالاسىنىڭ دامۇىنا اناعۇرلىم زور ۇلەس قوسادى“، - دەدى ياۋ تاۋ.